
DOKUMENTUM

A KÖLTÉS ZET EREJE ÉS GYENGESÉGE*

ALLEN GINSBERG

A költészet ereje a levegőben van, melyet belégzünk: a lélegzet az angolban a latin *spiritus*ból, illetve *in-spiráció*ból származik. Így az erő lélegzet: természetes gondolat, titkos gondolat és nagy ötlet a lélegzetek közt: a lélegzetvételek köztiben.

Tehát az erő lélegzet és lélegzetvételek közötti. Gyengeség: a gyengeség: az emberi tüdővel való légzés. Tüdőkkel! Így a költő teste sebezhető, nyitott. Nyitott a rendőrség támadása, a különféle kínzások és megfélemlítések számára... nyitott a kívülről érkező hírek számára. Ugyanígy nyitott a külső érzések számára.

Ennélfogva a költő védtelen, nincs védszere a megszületés fájdalomával szemben, a test változásával az öregedésben.

Védtelen a betegségekkel, a világ háborúival, valamint a halállal és ambícióinak megsemmisülésével szemben, megrögzöttségeinek és obszesszióinak megsemmisülésével. Nincs „biztos föld” sem a költő, sem pedig az emberiség számára. Ez a gyengeség értelmesség.

E gyengeség *valóban* értelmesség, mert a költő nyitva áll a külső üzenetek előtt, beleértve a fájdalmat.

Tehát a költő érzékeny a kívülről, a saját énjén túlról érkező értesülésekre. Ő valami mást is hall saját magán kívül — ebben különbözik az állam vagy a nemzet hatalmától, s ez különbözik magának az emberi nemnek egyöntetű sovinizmusától (*chauvinisme monolithique*), mely századunkban a más érzékeny lények sokezrét semmisítette meg. A költő tudatában van saját nemünk megsemmisülésének veszélyével úgyszintén.

Így tehát a költő gyengesége egyben a hatalma. Kifejezést nyer

* Allen Ginsberg 1980-ban a Sztrugai Költészeti Estékhez intézett nyilatkozatát abból az alkalomból tesszük közzé, hogy a költő megkapta az idei sztrugai irodalmi díjat, az Aranykoszorút.

lélegzetvétele hallatott rezgéseiben — belégzésében, kilégzésében: haaa-aaah.

A költő gyengésége erő, melyet lélegzetének rezgéseivel továbbít. Szóval olyan, mint egy rádió- vagy tévéállomás. Amire szükség van, csupán a maga „lágú gépezete”, a saját teste, hogy sugározzon. Csupán a maga teste kell a sugározáshoz, miként Szapphó sugározta kádenciáit, ritmusait huszonhat évszázaddal ezelőtt, melyek megmaradtak ezredfordulókon át. Szapphó: Ta Ta, Ta Ta, Tatata, Ta Ta, Ta Ta, // Ta Ta, Ta Ta, Tatata, Ta Ta, Ta, Ta, // Ta Ta, Ta Ta, Tatata, Ta Ta, Ta Ta, // Tatata, Ta Ta. Huszonhat évszázaddal ezelőtt közvetítette e kádenciát, s ennek a lélegzetritmusnak hosszabb élet jutott, mint az őt körülvevő civilizációnak.

Ennélfogva Rimbaud-nak, Blake-nek, Walt Whitmannek olyan hangjuk van, mely tovább tart a saját rendőrségüknél, saját államuknál, kultúrájuknál és énjüknél.

Korunkban egyes költők, akár Bob Dylan vagy a Beatlek, olyan hangrezgéseket bocsátottak ki, melyeket nemzedékek hallhatnak világszerte, márpedig ezek eredetileg a fekete bőrű blueszenészek és költők vibrációi: így a világot valójában a legobskúrusabb és katonailag „gyenge” kultúra változtatja. Az afrikai kultúrák módosítják a gondolkodási folyamatokat és ritmusokat az egész földön. — Ebben az értelemben a költő gyengésége, nyíltsága valójában a maga ereje.

BALÁZS Attila fordítása